Examenul de bacalaureat naţional 2014 Proba E. d) - 4 iulie 2014 Biologie vegetală și animală

Varianta 4

Filiera teoretică – profilul real; Filiera tehnologică – profilurile: tehnic, resurse naturale și protecția mediului; Filiera vocațională – profilul militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A 4 puncte

Scrieţi, pe foaia de examen, noţiunile cu care trebuie să completaţi spaţiile libere din afirmaţia următoare, astfel încât aceasta să fie corectă.

Pepsina este o din compoziția sucului gastric, cu rol în digestia

B 6 puncte

Daţi două exemple de boli ale sistemului excretor la om; scrieţi în dreptul fiecărei boli câte un exemplu de manifestare a acesteia.

C 10 puncte

Scrieţi, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- 1. Boala Parkinson este o afecțiune a sistemului:
 - a) digestiv
 - b) excretor
 - c) nervos central
 - d) reproducător masculin
- 2. Organul alcătuit din numeroase unități microscopice numite nefroni este:
 - a) encefalul
 - b) inima
 - c) ovarul
 - d) rinichiul
- 3. Sunt cordate:
 - a) amfibienii
 - b) artropodele
 - c) bacteriile
 - d) viermii
- 4. Respiraţia aerobă:
 - a) constă în oxidarea substanțelor organice
 - b) este specifică mamiferelor
 - c) produce o cantitate mică de energie
 - d) se mai numește și fermentație
- 5. Receptorii vizuali:
 - a) fac sinapsă cu neuronii multipolari
 - b) sunt absenți în pata galbenă
 - c) sunt celule chemosensibile
 - d) sunt localizați în retină

D 10 puncte

Citiţi, cu atenţie, afirmaţiile următoare. Dacă apreciaţi că afirmaţia este adevărată, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera A. Dacă apreciaţi că afirmaţia este falsă, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera F şi modificaţi parţial afirmaţia pentru ca aceasta să devină adevărată. Folosiţi, în acest scop, informaţia ştiinţifică adecvată. Nu se acceptă folosirea negaţiei.

- 1. Cauza sifilisului este infecția cu HIV.
- 2. În timpul unei expiraţii normale, presiunea aerului din plămâni scade sub valoarea presiunii atmosferice.
- 3. În urechea medie a mamiferelor sunt localizate ciocanul, nicovala și scărița.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A 18 puncte

La mamifere, sângele circulă într-un sistem închis de vase, reprezentate de artere, vene şi capilare.

- a) Comparați venele cave cu venele pulmonare, precizând două deosebiri dintre ele.
- b) Explicați modul în care leucocitele participă la asigurarea imunității organismului.
- c) Calculați masa apei din plasma sângelui unei persoane, știind următoarele:
- sângele reprezintă 7% din masa corpului;
- plasma sangvină reprezintă 55% din masa sângelui;
- apa reprezintă 90% din masa plasmei sangvine;
- masa corpului persoanei este de 104 Kg.
 - Scrieți toate etapele parcurse pentru rezolvarea cerinței.
 - d) Completați această problemă cu o altă cerință pe care o formulați voi; rezolvați cerința pe care ați propus-o.

B 12 puncte

În urma încrucişării între două soiuri de fasole, unul cu flori violete şi păstăi galbene (VVGG) şi altul cu flori albe şi păstăi verzi (vvgg), se obțin în prima generație, F_1 , organisme hibride. Prin încrucişarea între ei a hibrizilor din F_1 , se obțin, în F_2 , 16 combinații de factori ereditari. Stabiliți următoarele:

- a) fenotipul organismelor din F₁;
- b) tipurile de gameți formați de organismele din F₁;
- c) numărul combinațiilor din F₂ dublu homozigote; genotipurile organismelor din F₂ care au flori albe și păstăi galbene.
- d) Completaţi această problemă cu o altă cerinţă pe care o formulaţi voi; rezolvaţi cerinţa pe care aţi propus-o.

Scrieti toate etapele rezolvării problemei.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. 14 puncte

Celula reprezintă unitatea structurală și funcțională a organismelor procariote și eucariote. Diviziunea celulară se poate realiza indirect, prin mitoză și meioză.

- a) Enumerati trei faze ale mitozei.
- b) Explicaţi motivul pentru care gameţii/celulele reproducătoare se formează prin meioză.
- c) Construiți patru enunțuri afirmative, câte două pentru fiecare conținut, utilizând limbajul științific adecvat.

Folosiți, în acest scop, informații referitoare la următoarele conținuturi:

- Organite celulare.
- Mutaţii.

2. 16 puncte

La mamifere, sistemul digestiv, alcătuit din tub digestiv şi glande anexe, este specializat pentru prelucrarea hranei.

- a) Enumerați produșii finali ai digestiei proteinelor, glucidelor, lipidelor.
- b) Precizați o deosebire dintre bilă și sucul pancreatic.
- c) Alcătuiți un minieseu intitulat "Digestia bucală", folosind informația științifică adecvată. În acest scop, respectați următoarele etape:
 - enumerarea a sase notiuni specifice acestei teme;
 - construirea, cu ajutorul acestora, a unui text coerent, format din maximum trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate.

Examenul de bacalaureat naţional 2014 Proba E. d) - 4 julie 2014 Biologie vegetală și animală

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

Varianta 4

Filiera teoretică – profilul real;

Filiera tehnologică – profilurile: tehnic, resurse naturale și protecția mediului; Filiera vocaţională – profilul militar.

- Se punctează oricare altă modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărţirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A Se acordă câte 2p. pentru fiecare noţiune corectă.	4 puncte 2 x 2p. = 4 puncte
B - două exemple de boli ale sistemului excretor la om;	6 puncte 2 x 1p. = 2 puncte
- câte un exemplu de manifestare a fiecărei boli.	2 x 2p. = 4 puncte
C Se acordă câte 2p. pentru fiecare răspuns corect: 1c; 2d; 3a; 4a; 5d.	10 puncte 5 x 2p. = 10 puncte
D	10 puncte
Se acordă câte 2p. pentru fiecare răspuns corect: 1F; 2F; 3A. Se acordă câte 2p. pentru modificarea corectă a fiecărei afirmaţii false.	3 x 2p.= 6 puncte 2 x 2p.= 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Α 18 puncte

a) compararea venelor cave cu venele pulmonare, precizând două deosebiri dintre ele:

 $2 \times 2p. = 4 \text{ puncte}$ 4 puncte (2p.+2p.)

b) explicarea corectă;

c) - calcularea masei sângelui persoanei:

2 puncte

 $104 \times 7 : 100 = 7,28 \text{ kg};$

- calcularea masei plasmei sangvine:

2 puncte

 $7,28 \times 55 : 100 = 4,004 \text{ kg};$

- calcularea masei apei din plasma sangvină;

2 puncte

 $4,004 \times 90 : 100 = 3,6036 \text{ kg};$

d) - formularea cerintei:

2 puncte

- rezolvarea cerinței.

2 puncte

Notă

Se punctează oricare altă modalitate de rezolvare a problemei.

Pentru raţionamentul corect, neînsoţit de calcule, se acordă jumătate din punctajul repartizat rezolvării problemei.

B a) fenotipul organismelor din F ₁ (flori violete şi păstăi galbene); b) tipurile de gameţi formaţi de organismele din F ₁ : VG; Vg; vG; vg; c) numărul combinaţiilor din F ₂ dublu homozigote: 4 (4/16); - genotipurile organismelor din F ₂ care au flori albe şi păstăi galbene: vvGG; vvG	12 puncte 1 punct 4 x 1p. = 4 puncte 1 punct
d) - formularea cerinţei; - rezolvarea cerinţei.	2 x 1p. = 2 puncte 2 puncte 2 puncte

Ministerul Educației Naționale Centrul Național de Evaluare și Examinare

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. 14 puncte

a) enumerarea a trei faze ale mitozei;

- $3 \times 1p. = 3 \text{ puncte}$ 3 puncte
- b) explicarea corectă; 3 puncte c) construirea a patru enunţuri afirmative, utilizând limbajul ştiinţific adecvat, folosind informaţii referitoare la conţinuturile indicate. 4 x 2p. = 8 puncte
- 2. 16 puncte
- a) enumerarea produşilor finali ai digestiei proteinelor, glucidelor, lipidelor: 4 x 1p. = 4 puncte
- b) precizarea unei deosebiri dintre bilă și sucul pancreatic;

2 puncte

- c) alcătuirea minieseului, folosindu-se informația științifică adecvată, respectându-se cerințele:
 - pentru fiecare noțiune enumerată, specifică temei, se acordă câte 1p.; 6 x 1p.= 6 puncte
 - pentru coerența textului, de maximum trei-patru fraze, în alcătuirea căruia fiecare noțiune este folosită corect, în corelație cu celelalte noțiuni, se acordă 4 p. 4 puncte